

Otázka č. 1: V prípade, že by ste po voľbách do NR SR 2023 získali mandát na vedenie rezortu školstva, aké by boli vaše priority v oblasti vzdelávania? Uveďte, prosím, min. 2-3 oblasti.

Program PS v oblasti vzdelávania obsahuje opatrenie v 5-tich prioritných oblastiach.

Prvá oblasť sa týka zatraktívnenia učiteľského povolania na všetkých stupňoch vzdelávania, pričom nejde len o zvýšenie odmeňovania na úroveň ostatných vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov, ale aj o celkové zlepšenie pracovných podmienok a metodickú podporu či profesijný rozvoj tak, aby sa o učiteľské programy zaujímali aj mladí absolventi SŠ a ľudia z praxe, ktorí budú motivovaní učiť.

Druhá oblasť sa týka zmeny obsahu a stratégií vyučovania pre potreby 21. storočia. Svet, v ktorom žijú a do ktorého vyrastú dnešné deti a mladí ľudia, je a bude diametrálne odlišný od toho, v ktorom prežili detstvo ich rodičia či starí rodičia. Na tieto trendy v oblasti klimatickej krízy, krízy demokracie či digitálnej revolúcie musí reagovať aj vzdelávanie. Sústreďme sa na zmeny v obsahu a metódach vzdelávania, ktoré popri rozvíjaní vedomostného základu budú postavené na rozvoji spôsobilostí. Zabezpečíme väčší akcent na schopnosti učiť sa, riešiť problémy a kriticky myslieť, byť tvorivý, vedieť spolupracovať, konať eticky a zodpovedne a rozvíjať svoj vzťah k celoživotnému učeniu sa.

Pre PS je prioritou, aby kvalitné vzdelávanie bolo dostupné pre všetky deti, aby dokázalo citlivo reagovať na rozdielnosti medzi ľuďmi, vytvárať príležitosti pre naplnenie potenciálu každého jedného dieťaťa, žiaka a študenta a poskytovať podporu všetkým tým, ktorí ju potrebujú. V oblasti inkluzívneho vzdelávania sa zameriavame na podporu programov v ranom detstve, odstraňovanie prekážok v oblasti predprimárneho vzdelávania, zohľadňovanie individuálnych potrieb vo forme presadenia financovania podporných opatrení na ZŠ, SŠ aj vysokých školách, či desegregáciu a podporu národnostných a jazykových menších vo vzdelávaní. Nezabúdame ani na podporu participácie mladých a opatrenia pre aktívne trávenie voľného času detí a mládeže.

Prosperujúca krajina potrebuje kvalitných ľudí, svetové poznatky a schopnosť aplikovať ich do fungovania spoločnosti a ekonomických aktivít. Preto sa sústreďme aj na skvalitnenie vysokých škôl, a to najmä v oblastiach diverzifikácie, internacionalizácie, otvorenej vedy a vzdelávania, akademickej a vedeckej etiky či v oblasti vedy, výskumu a umeleckej činnosti. Dôležitou súčasťou opatrení je aj systematické zapájanie našich občanov v zahraničí do diania doma a vytvorenie systémovej pomoci našim občanom, ktorí sa budú chcieť vrátiť na Slovensko tak, aby príchod a integrácia týchto ľudí, ako aj ich rodinných príslušníkov, boli čo najjednoduchšie. Veríme, že spolu s rozvojom demokratickej a otvorenej spoločnosti, rovnako ako so zvýšením kvality vysokoškolského vzdelávania a vedy, znížime odliv najtalentovanejších ľudí z našej krajiny.

Formálne vzdelávanie pred vstupom do zamestnania už dávno nie je postačujúcou podmienkou úspechu na trhu práce a dosiahnutia kvalitného zmysluplného života. Preto je nevyhnutné zabezpečiť pre každého občana či občianku celoživotný prístup k možnostiam vzdelávať sa s dôrazom na inkluzívny rozmer a zvyšovanie rovnomernosti účasti dospelých vo vzdelávaní. V tejto oblasti sa sústreďme na zavedenie pilotných vzdelávacích účtov, zavedenie krátkych terciárnych programov, programov rozvoja digitálnych zručností, či zavedenie systému uznávania dosiahnutých vedomostí a zručností, ktorý bude sprevádzať odklon od dôrazu na dosiahnutý stupeň vzdelania k dôrazu na nadobudnuté zručnosti, napríklad aj predchádzajúcou praxou, samoštúdiom, kurzami a pod., čo otvára možnosti pre flexibilnejšie formy vzdelávania dospelých a umožňuje mobilitu na trhu práce.

Otázka č. 2: V prípade, že by ste po voľbách do NR SR 2023 získali mandát na vedenie rezortu školstva, aké by boli vaše priority špecificky v oblasti občianskeho vzdelávania? Uvedte, prosím, min. 2-3 oblasti.

Hodnoty a princípy slobodnej demokratickej spoločnosti považujeme za dôležité na všetkých stupňoch formálneho vzdelávania, preto podporíme rozvoj nadpredmetového hodnotového vzdelávania a posilníme aktivity žiakov a žiačok podporujúce aktívne občianstvo:

- Podporíme hodnoty demokracie, rešpektu k inakosti a ľudským právam. V boji proti extrémizmu a rasizmu ako súčasť vzdelávania a podporíme spoluprácu s partnermi z rôznych sektorov (MVO, VŠ a i.). Presadíme uplatňovanie rodovo citlivého prístupu k dievčatám a chlapcom, vzťahovú a sexuálnu výchovu na školách založenú na objektívnych informáciách a na rešpekte k rozmanitosti. Za účelom zvýšenia participácie mládeže podporíme žiacke a študentské samosprávy, rozvoj mládežníckych parlamentov v rámci samospráv a vznik poradných orgánov mladých ľudí pri inštitúciách verejnej správy.
- Posilníme rozvoj digitálnej, environmentálnej a finančnej gramotnosti, ako aj všeobecné vzdelávanie pre rozvoj zručností využiteľných pre povolania budúcnosti, ktoré dnes ešte neexistujú. Osobitnú pozornosť venujeme mediálnej gramotnosti s dôrazom na získanie schopností a vedomostí o správnom používaní rôznych druhov médií, rozlišovania medzi rôznymi druhmi informácií a kritického zhodnotenia ich obsahu. Tieto zručnosti sú kľúčové pre boj s dezinformáciami.
- Podporíme spoločensky prospešnú dobrovoľnícku činnosť ako súčasť vzdelávacieho procesu a ako cestu k posilňovaniu empatie a spoločenskej zodpovednosti (napr. spolupráca s centrami pre deti a rodinu, domovmi dôchodcov, starostlivosť o znevýhodnené skupiny, ochrana prírody a pod.).

Otázka č. 3: V prípade, že by ste po voľbách do NR SR 2023 mali možnosť viesť rezort školstva, aké by boli kľúčové hodnoty, ktoré by ste presadzovali v oblasti občianskeho vzdelávania? Rovnako, prosím, uvedte min. 2-3 hodnotové oblasti.

Cieľom občianskeho vzdelávania je podľa PS viesť mladých ľudí k porozumeniu rozdielnosti, rozmanitosti a pestrosti sveta a svojmu miestu vo svete ako súčasť lokálneho a globálneho prostredia. Za týmto účelom je dôležité prostredníctvom výchovy a vzdelávania rozvinúť charakterové vlastnosti a získať pevný hodnotový a morálny základ osobnosti. Pri formovaní kultúrno-hodnotového rámca žiactva a študentstva presadíme vo vzdelávaní dôraz na:

- budovanie a zachovanie demokratických princípov vo fungovaní štátu,
- pochopenie, uplatňovanie a obhájenie konceptu ľudských práv a slobôd, a to aj v kontexte historického vývoja spoločnosti,
- poznanie sociálnych, ekonomických a environmentálnych otázok spoločnosti a ich vplyv na nerovnosti na lokálnej, regionálnej i globálnej úrovni,
- význam vzťahov SR s medzinárodnými a nadnárodnými inštitúciami (EU, NATO, OSN, V4 ai.),
- rozvoj komunikačných zručností v koncepte vzájomného pochopenia, porozumenia a dialógu či rešpektujúcej komunikácie.